

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
SZÉCHENYI-UTCA 45. — WAGNER ÉS SZELÉNYI NYOMDA.
A LAP MEGJELÉN MINDEN SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

Felelős szerkesztő és kiadótalajdonos:
RUTTKAY MENYHÉRT.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Egész évre 5 frt. Félévre 2.50 frt. Negyedévre 1.25 frt.
Egyes szám ára 7 kr.

A fekete halál és a miskolczi közkórház.

Rettenetes baj fenyeget bennünket. Bécs városában a pestis, vagy az ugynevezett döghalál ütötte föl rémes fejét. Egy teljesen modern városban, annak az egészségügyi követelményeket szem előtt tartó kórházában tört ki a fekete halál, a melyet oda a tudomány-szomj beplántált, de a melynek Pandora-szelenczáját nem volt elég erős lezártan tartani.

Először „csak egy” szolga halt meg, azután meghalt az orvos is, most két ápoló és mindazok, a kik az elhaltakhoz közel állottak, vergődnek a pokoli kinok alatt. Azután? . . . Ki tudja, mi lesz azután?!

Van-e hatalma az embernek megfékezni azokat a szellemeket, melyeket maga idéz elő, hogy tanulmányozza őket? Holnap talán már százan lesznek Bécsben pestisesek, holnapután meglehet ezren lesznek a fekete halál jelöltjei s néhány nap múlva határainkon is áthurcolják a nyavalyát, melyről maguk az orvosok mondják, hogy abból a legkritikább esetben van felgyógyulás.

*

Hát már most tessék összehasonlítani Miskolczt — Bécsesét. Minő különbség a kettő között emberekben, intézményekben egyaránt. Mennyire hátrább áll a mi szerény városunk minden tekintetben a hatalmas császárvárosnál, melyet magasra emelt a pénz, a tudomány és az udvar kegye. És tessék elképzelni, hogy abban a Bécsben, a Szent-István templom felhőkbe nyuló tornyának árnyékában egy példás gonddal vezetett kórház falai közül kerül ki az a veszedelem, mely országokat ejt rémületbe, mely magára Bécsre mindenkorra gyászemléküvé teheti ezt az évet, mely jubileumi örömök között indult meg. Tessék azután hozzáképzelni a miskolczi viszonyokat. Itt a Népkert tözsomszédságában, a hová a város polgárainak ezrei egész nyáron át üdülni járnak, olyan területen, mely rövid tíz év alatt teljesen beépül, emelkedni fog egy kórház, a hol jobbadán hiányzani fognak azok az eszközök, melyekkel egy nagy városban a fenyegető bajtól ovakodnak s a melyekkel a bekövetkezett bajt izolálni, elfojtani lehet!

Tudós doktor urak! Fődoktora és intézője a közigazgatásnak, melyhez az

egészségügy is tartozik, tegyék szívökre a kezöket és mondják meg őszintén, lelkiismerettel, el merik-e vállalni a felelősséget azért, hogy a mi megtörténhetett a bécsi országos kórházban, nem történhetik-e meg ugyanaz a miskolczi közkórházban?

A bécsi pestistől, lehet, hogy ok nélkül félünk. Lehet, hogy a veszedelmes nyavalya nem jön át határainkon. Hanem mikor a bécsi kórházban kiütött döghalálnak napról-napra gazdagabbá való részleteit olvassuk és itt városunkban képzeletünkben már szinte látjuk a Népkert mellett épülő kórháztelep magas kupoláit, a mint körülveszi azt majd a lakóházak sokasága: még jobban kezdünk félni, mint előbb, attól a veszedelemtől, a mely az új kórházból háruhat a város lakosságára.

Már minékünk az a természetünk, hogy csak a bajból okulunk. Hát okuljunk egyszer a más bajából és ne a magunkéból. Bécseségeti már a veszedelem, a mi abból származhatik a városra, hogy a *lakóházak sűrű tömege között van az a kórház*. Ne legyünk mi miskolcziak olyan naivak, hogy ráduplazzunk erre s olyan helyen építsünk kórházat, mely előreláthatólag rövid idő múlva sűrűn beépül. A kórház nem akadályozhatja meg városunk természetes fejlődését

Ma még talán nem késő a dolgon változtatni. Építsük föl az új kórházat a Szeles-utca pusztá téerein. Ha a katonák *trombitálnak* a kórház bolondjainak, abban nincs annyi veszedelem, mintha egyszer majd nekünk fú gyászindulót a *halál trombitája*.

Karcolatok.

— A t. Házból. —

Budapest, 1898. okt. 24.

Ugy látszik, a *tanító* ellenzéki pártoknak az obstrukció radikális *vesszejéhez* kell folyamodniok az országgyűlésnek nevezett *iskolában*, hogy megértessék Bánffyval és pártjával, hogy a közös-ügyes dolgok keresztülviteléhez valamicske joga az országnak is van és a magyar érdek kérdése nem azonos természetű azzal, mint a mikor *Hegedűs* helyett *Pulszky* az indemmiti javaslat előadója.

*

Épen azért fölösleges és csak „kedves” egészségét veszélyeztető kirohanás volt az, melylyel az ő általánosan ismert ékesszóló parlamenti nyelvén, ideges türelmetlenséggel letromfolta — nem az ellenzéki pártokat — hanem az egész országot, hogy tétetik, a mi

tétetik, mert hát a felelősség általam visel-tetik mindenekért!

*

És mondja még valaki, hogy a miniszterelnök nem annak való, a mi; rögtön felvilágosítja majd, hogy a legnagyobb politika — a taktika és a legnagyobb taktika a letagadás, a csürés-csavarás és a — néma hallgatás.

*

Lám, lám, milyen igaza van *Blaskovich* Ferencnek, a mikor azt állítja, hogy a némasághoz csak siketség kellene, hogy Bánffy az ország hasznára váljék. Kár volt azonban hozzá nem tenni, hogy nem az országgal szemben, hanem az — osztrákok irányában.

Ellenzéki.

Az egri érsek jubileuma.

Dr. Samassa József egri érsek mai napon ünnepli érsekségének 25-ik évfordulóját. Ezen a napon városunk és vármegyénk róm. kath. vallású közönsége szintén ünnepet ül, de résztvesznek az ünnepségben mindazok, a kik a nemeslelkű és lángeszű főpásztor előtt tisztelettel és elismeréssel hajolnak meg.

Eme lélekemelő ünnepnapon városunkban délelőtt 10 órakor az alsó róm. kath. plébánia templomban abbatialis mise leend, melyen *Blazsejovszky* Ferenc apát-plébános fényes papi segédlettel pontifikál. Az ünnepi szent misén a róm. kath. gimnázium, érseki leánynövelde és az összes iskolák növendékei résztvesznek.

A jubileumi ünnepség alkalmából az ősz egyházfejedelem főpásztori levelet intézett a hatósága alatt álló papsághoz. Ez a főpásztori levél egy lángeszű bölcsnek megnyilatkozása, mely méltó arra, hogy azt ne csak a papság, hanem minden magyar ember el-ovassa és lelkébe vegye. A világi hiúságokon és szenvedélyeken felülemelkedett bölcs szellem nyilatkozik meg e méltóság-teljes szavakban, de megnyilatkozik azokban a hazafi érzése is. És a hitét és hazáját, e két szentséget féltő főpásztor, lelkének aggodalmában követi isteni mesterének, *Krisztusnak* példáját: *ostort ragad kezébe*, hogy kiüzze a kufarkodókat az Ur templomából. Szent harag ez, méltó arra, hogy tiszteljétek, még ha fáj is az ostor.

Ugyancsak a jubileumi ünnepség alkalmából a nemeslelkű főpásztor többrendbeli jótékony alapítványt tett, mely megyénket és városunkat is hálára kötelezi. Az alapítólevelet báró *Vay* Elemér, Borsodvármegye főispánjához intézte, mely következőleg szól:

Méltóságos Báró, Főispán ur!

Midőn érseki székfoglalásom napjának huszonötödik évfordulójához érve, a lefolyt negyedszázad lelke előtt elvonuló eseményeit s tényeit mérlegelem, igazat kell adnom a római nagy szónoknak, a ki korát haladó erkölcsi emelkedettséggel állítja, hogy nincs nagyobb szerencse, mint az, ha tudunk, nincs bennünk semmi jobb, mint az, ha akarunk segíteni minél többeken.

Ezen igazság világánál örömet idézem fel emlékezetembe azt, hogy huszonöt év előtti székfoglalásommal egyidejűleg alkalman nyílt az egyházmegyém területén levő törvényhatóságok lekötő közreműködésével enyhületet nyújtani amaz inségnak, mely az akkor pusztító járvány nyomában kelt; gyámolítván az élet küzdelmesebb szakának küszöbén természetes támaszaiktól megfosztott árvákat, kiknek jajsza szívemig hatott.

Huszonöt év lezajlása után, a szenvedő emberiség iránt ugyanazon szeretettel eltelve, de a hosszú élet tapasztalataival könyörületre talán készebben, nem talállok a kezdethez méltóbb befejezést, mintha újból keresztény felebaráti érzelmeimet követve, ezuttal a szintén támaszt vesztett, de még sajnálatraméltóbb, mert többnyire elhagyatottabb özvegyek sanyaru sorsának némi enyhítését tűzni ki célul.

E célból most 50,000 koronából álló alapítványt teszek, melyből 10,000, tizezer koronát egy darab 10,000 korona névértékű magyar járadékkötvényben, miként 25 évvel ezelőtt méltóságod elődéhez, azon bizalomteljes kéressel küldök ez évi december hó elsején lejárni kezdő szelvényeivel együtt méltóságodhoz, hogy azt a következő feltételek mellett Borsodvármegye kezelésére bizni sziveskedjék:

1. A tizezer korona tőke jelen minőségében, vagyis államkötvényekbe fektetve gyümölcsözőzzék s a borsodvármegyei özvegy nők alapítványa címére kötvényeztessék.

2. Az évi kamatokból a vármegye területéről 6, Miskolc város területéről 2 özvegy nő évi ötven korona segélyben részesíttessék.

3. A kellő módon közhírré teendő segélyért folyamodó özvegy nők közül elsőbbség annak adassék, ki anyai gyámolításra szorult kiskorú gyermekekkel jutott özvegyiségre.

4. A 2. pontban említett segélyösszegek minden év szeptember havának 10-ik napján, mint gyászos véget ért Erzsébet királyné nagyasszonyunk halálának évfordulóján, osztassanak ki, hogy a segélyezett az isteni végzésen megnyugvásra intő példát lássanak a királyasszonyban, ki a korona fénye és hatalma mellett is elmondhatta magáról a zoltáros királyllyal: „elfo-

gyatkozott életem a fájdalomban és esztendeim fohászzkodásban.“

Fogadja méltóságod hazafui üdvözlétemet.

Kelt Egerben, 1898. évi október 22-én.

József érsek.

Tulbuzgó kormánypártiság.

— Megrendszabályozott lapszerkesztő. —

Régi dolog, hogy a kormánynak gyakran többet árt az ő szubvencionált lapjának meleg támogatása, mint az ellenzéki lapok dühös támadása. Mikor a kormánypárti lap a szubvencziót nagyon is meg akarná szolgálni, sokszor ugyancsak elveti a sulykot és nagy kellemetlenséget okoz az ő kenyéradó gazdájának. Ilyenkor aztán a kenyéradó gazda méregbe jön és a lakájul szegődött sajtó kénytelen az édes szubvenczió után a dorgatóriumot is — zsebvágni. Ilyen eset történt most *Jászberényben*. Apponyi Albert grófot várták oda beszámolóra s az ottani kormánypárti lap szerkesztője ugy okoskodott, hogy ha most nem szolgálja meg a szubvencziót, hát soha. Epébe mártotta hát a tollát és cikket irt Apponyiról, a minnek ez volt az ékes czime:

„Még van szeme ide jönni!“

A lelkes kormánypárti cikkek aztán hasonló stílusban folytatta, durván sértegette a nemzeti párt vezérét, sőt még a *családját* is. Hanem hát, ha a tulbuzgó szubvencziós szerkesztő azt hitte, hogy ezzel ugyancsak hasznosan és dicsően szolgálta a pártérdeket: alaposan csalódott. *Bánffy* Dezső miniszterelnök és *Erdély* Sándor igazságügyminiszter valósággal feldühödve vettek tudomást a jászberényi kormánypárti lap otromba támadásáról Apponyi ellen. A miniszterelnök rögtön kiadta a rendeletet az illető szerkesztő megrendszabályozására.

Azt hiszszük, hogy az illető szerkesztő, a ki a *vidék még most is sok helyen tenyésző durvaságai* számára megnyitotta lapja hasábjait: aligha fogja ezt a megrendszabályozást oly örömmel fogadni, mint a miniszterelnöki sajtóiroda egyéb *küldeményeit*.

Megyei és városi ügyek.

+ **Szabadságolás.** *Botlik* József megyei aljegyző súlyos betegségének helyreállítása végett hosszabb időre szabadságoltatott.

+ **Főszolgabírói helyettesítés.** *Buthy* Lajos főszolgabíró betegsége következtében a központi főszolgabírói hivatal vezetésére *Somogyi* Kálmán, tb. főszolgabíró rendeltetett ki.

+ **Villamos világítás.** A belügyminiszter jóváhagyta a város és a villamos vasut-részvénytársaság által a villamos világításra vonatkozólag kötött szerződést. A villamosvasut társulata már folyamatba is vette a vezeték felszerelését, az áramfejlesztő telep létesítéséhez pedig a jövő hónapban hozzáfognak, a jövő év tavaszától kezdve tehát *Miskolc*on *villamos világítás* leend.

EGYLETEK ÉS MULATSÁGOK.

* **Korcsolya-egylet.** Vasárnap tartotta meg a korcsolya-egylet alakuló közgyűlését a tagok élénk részvétele mellett. Az elnöki tisztet dr. *Gencsi* Samu vitte. *Lichtenstein* László az egylet volt pénztárosa bemutatta az ujonnan alakítandó egylet alapszabályait, melyeket csekély módosítással elfogadott a közgyűlés. Majd az új egylet tisztikara lett megválasztva. Bulyovszky Gusztáv indítványára elnökké egyhangy lelkedéssel dr. *Gencsi* Samu választott meg. Dr. *Gencsi* Samu indítványára megválasztott alelnökké ifj. *Kun* Bertalan, igazgatóvá *Lichtenstein* László, pénztárnokká *Medveczky* Károly, titkárrá *Huberth* János és 20 választmányi tag. Együttal közöljük, hogy ma délután 3 órakor a „Nemzeti Kaszinó“ helyiségében a választmány ülést tart.

* **A diósgyőr-vasgyári kerékpárosok f. hó** 21-én a vendéglő nagytermében kerékpáros-egylet létesítése céljából alakuló közgyűlést tartottak. Az előkészítő bizottság nevében *Obholcz* Béla vasgyári mérnök üdvözlővén a szép számban összegyűlt hölgyeket és urakat, bemutatta az alapszabály-tervezetet s fölkerete a közgyűlést, hogy annak vezetésére elnököt válasszon. Elnöknek egyhangyulag és nagy lelkesedéssel — a kerékpár-sport egyik kiváló kultiválója: — *Fleischmann* Győző felügyelő választatott

TÁRCZA.

Zöld levele van a fának.

*Zöld levele van a fának,
Hire terjed a szép lánynak.
Csókolgatják, édesgetik
S még angyalnak is nevezik!*

*Pedig hát úgy dicsérni kár,
Mert a szép lány mind csapodár,
Tud ölelni, kacsintani,
A hű szívet kijátszani.*

*Én is félek, hogy idővel
Igy járok a szeretőmmel,
Megvet a sok álnok szóra,
Mintha sok'se látott volna.*

*Ha hűtlen lesz a babám is,
Vigasztal, hogy járt így más is,
Ahhoz megyek, ki csókot ad,
Igy élem le világomat.*

Berecz György.

Alhambra.

— A „Szabadság“ eredeti tárczája. —

Kit ne büvölt volna el Alhambra csillogó falai között Elvira egy-egy bájos dala? Ki

ne is merné Bécs város eme fényes csillagát, hiszen sugarai még ma is visszatükröződnek a férfiak szívében.

Az osztrák császárváros egyik külvárosában ott tündököl Alhambra sötét titkaival az éjszakák homályos fátyolában, ragyogó falai közé befogadva évek hosszú sora óta vendégeit, kik a felismerhetetlenség leple alatt bujdosnak ott a hölgyek sorfalai közt, mintha a nőt csak itt találhatnánk fel fenéges szelleme minden tulajdonaival.

Ezt a fényes helyet nevezték el Alhambának, a mely nem egyéb, mint egy éjjeli minta-kávéház, — egy nagy mulató. Szép nagy helyiség fényes termekkel, melyek mindegyikében a falak, a mennyezetek tükrökből vannak kirakva; a csillárok ragyogó halmaza, a villany vakító fénye és a berendezés impozáns, szemképráztaó volta oly kellemes benyomást tesz a vendégre, hogy egy fekete piccoló elszürcsölésénél nagy élvezetet vél feltalálni és ha a hárfavisszhangja gyanánt rezgő dallam Elvira és társnői ajkain megszólal, tulvilági érzés hatja át a sziveket.

Manapság már minden a divat dolga, és hogy a nap divatjának hódol első sorban jelenleg a mulatozás és kávéházi szórakozás is, nem mehet csodaszamba, ha Alhambra titkos küszöbét nap-nap után a fér-

fiak egész serege keresi fel. Agglegények és nők, fiatalok és öregek, szegények és gazdagok, a gentryk és mágnások egyaránt megfordulnak ott és ha valaki csak egyszer Bécsben egy éjszakát keresztül mulatott, az bizonyára nem kerülte el, hogy záradékul oda is be ne vetődjék.

Ama pár ember előtt pedig tisztelettel kell meghajolnunk, a kik nem usznak az árral és kerülve e helyiséget, nyugodtan haladnak a kor szellemével azon a szerény alapon, mely akkor is állni fog, midőn a szórakozás eme légvárai majdan összeomlanak és a mulatozó tömeg szappanbuborékai szétpattanva, eltűnnek a föld színéről.

De nem folytathatom tovább a vázlatos jellemzést a nélkül, hogy meg ne ismertessem Alhambra közkedveltségnek örvendő pavillonjának bájos bennlakóit, kiknek varázsló szépségeiről mindenfelé beszélnek.

Azt hiszem, a hála reklamjának is megvan a maga jogosultsága. Ezen szempontból indulok ki, midőn e kis történetkét azoknak mondom el, a kik e helyet nem ismerik.

Talán soha sem volt annyi álarcos bál és annyi multság Alhambra termeiben, mint épen azon alkalommal, midőn egy társasággal falai között időztem.

A keleti égen már pirkadni kezdett a rózsaszínű hajnal első vékony sugara és

meg. Alelnök lett: *Dr. Soltész* Károly, titkár: *Gaál* Kálmán.

* **Iparos ifjusági dalárda.** A *miskolci iparos ifjusági önképző-olvasó-és közművelődési egyesület*, a mely közel egy évtized óta áll a kulturális intézmények szolgálatában, mint tagjainak neves törekvéséből is látható, szintén az elsők között óhajt helyet foglalni azon a téren, a hol a művelődés alapkövei vannak lerakva. Az iparos ifjusági egyesület néhány ügybuzgó tagja pár évvel ezelőtt egyik választmányi ülésében azon indítványt tette, hogy szívük és lelkük nemesítése és egyleti életük élénkebbé tétele céljából egyesületi körükben dalárda alakítsák. Az indítvány az egyesület akkori vezető sége részéről örömmel fogadtatott s a dalárda létesítésének eszméje megvalósíttatni határozottatott. Miután pedig a dalárda létesítéséhez szükséges alappal az egyesület nem rendelkezett, elhatározta, hogy az alap megteremtésére tartassék minden év őszén egy táncvizsgalom mindaddig, a míg ezen vizsgalomnak jövedelme a dalárda létesítéséhez szükséges alapot nem szolgáltatja. Ismert tény, hogy minden intézménynek, melynek létesítéséhez nincs meg a kellő alap, míg a megvalósulás stádiumába jut, sok nehézséggel kell megküzdenie. A létesítendő iparos ifjusági dalárda üdvös eszméje is ezt viseli magán még most, mert az intézmény létesítése céljából tett odaadó munkálkodás ez ideig oly eredményre nem vezetett, hogy a dalárda létesülhetett volna. Erős a hitünk azonban, hogy az üdvös eszme a közel jövőben megvalósul, mert közönségünk körében élénk érdeklődés jelei mutatkoznak a *f. évi november hó 5-én tartandó táncvizsgalom* iránt, mely szintén a *létesítendő iparos ifjusági dalárda alapja javára* rendeztetik s így ha ezen táncvizsgalom szép anyagi eredménnyel zárul, akkor az iparos ifjusági dalárdát, mint új kulturális intézményét városunknak, mielőbb üdvözölhetjük. Az ilyen ifjuság törekvése — mint az iparos ifjuságé, — méltó a pártfogásra, méltó, mert igazolva látjuk, hogy ez az ifjuság a korral óhajt haladni s így minden arra vall, hogy öntudatos, derék tagjai ök ama nagy családnak, a mely Miskolcz város iparossága által képeztek; részesítse azért jóakaratu pártfogásában a létesítendő iparos ifjusági dalárda javára most a november hó 5-én tartandó táncvizsgalmat mindaz, a ki

a szép és nemes törekvéseket méltányolni tudja, mert az iparos ifjusági egyesület tagjai megérdemlik, hogy törekvésüket siker koronázza.

* **A miskolci kereskedők és kereskedőifjak egyesülete** f. év november hó 22-én tölti be fennállásának tizedik évét. E napot — mint értesülünk — az egyesület nagyszabásu ünnepség és hangverseny keretében fogja megünnepelni.

* **A miskolci cipészek szakegylete** által rendezett táncmulatságon felülfizettek: Pfenning József, Viszlai József, Frank Menyhért 5—5 frt, Hajász és Klein, Eigner Vilmos, Sikorszky Gyula, Steig Béla 3—3 frt, Szilvási N. 2 frt, Fülöp Ignác, Anderko Kálmán 1.50—1.50 frt. Dudás I. 1 frt 40 kr. Nemes Lajos 1 frt 20 kr, Tóth Dániel, Kohn Mór, Reinitz József, N. N., Lang István, Markovits N., Wagner és Szelényi, Turman József, Bleier Arthur 1—1 frt, J. J. G. T., Halkovits N. 50—50 kr., Szegő József, Miard N., Flekner László, Gelmann Mór, N. N., S. N., 40—40 kr., Jeszenszki, Orosz Lajos, Kiffer Károly, Barancsek N., Husz Károly, Olinek Ferencz, N. N. 30—30 kr., a rendezőbizottság tagjai 9 frtot, melyért fogadják a szakegyelet hálás köszönetét. Köszönetet mond továbbá a rendezőbizottság *Nemes Zsuzsika* és *Haris Aranka* kisasszonyoknak a táncmulatság sikere érdekében kifejtett buzgóságuk- és fáradságukért, ugyszintén *Török Ignác* urnak a tánc rendezéseért, ki azt teljesen díjtalanul volt szíves elvállalni. A rendezőség nevében: *Klobasza* Gyula, a vizsgalmi bizottság elnöke.

TANÜGY.

∞ **A művészettörténet középiskoláinkban.**

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter közlebről a művészettörténetnek a középiskolákban való tanítására ügyében egy rendeletet intézett az országos közoktatási tanácshoz, melynek megvalósítása érdekében élénk figyelemmel várja a további lendületes fejlődést a közvélemény. Szívesen látjuk ezt a fordulópontot

a magyar közoktatás történetében és hiszszük, hogy a kulturális viszonyaink átalakításáról gondolkozók nem fognak elzárkózni eme fontos jelenség okainak vizsgálata elől, mert üdvös intézmény volna, hogy serdülő ifjuságunkban a kellő módozatok mellett már ott az iskolában kifejlesztessék a művészet iránt táplált igaz érdeklődés. A vidéki tanuló, ha csak saját szorgalma árán olykor-olykor meg nem tekintett egy-egy muzeumot vagy művészi kivitellel kiállított képtárt, vajmi keveset tudott a képzőművészet nagy alkotásairól, de ha a vers, a szép próza és a költészet tanai mellett megismerkednék a művészetek kultuszának fejlődésével és annak történetével, akkor oktató körünk egy újabb generációt bocsájthatnának szárnyra, mely a művészeti körökben ismeretekkel és tapasztalatokkal gazdagodva léphetne ki az élet sokoldalú küzdterére.

∞ **A miskolci kir. kath. gimnázium segélyező-egyesülete** október hó 30-án délelőtt fél 10 órakor a gimnázium helyiségében rendes közgyűlést tart, melyre az egyesületi tagok meghívotnak. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Titkári jelentés az egyesület mult tanévi működéséről. 2. A pénztárnok és számvizsgáló-bizottság jelentése. 3. A jelen tanévi költségvetés megállapítása. 4. Egyéb indítványok.

HELYI HIREK.

— **Az egri érsek jubileuma.** *Dr. Samassa* József egri érsek főpapságának 25 éves jubileuma alkalmából ma d. e. 10 órakor a mindszenti róm. kath. templomban abbatialis mise lesz, melyet *Blazsejovszky* Ferencz apátplébános celebrál fényes papi segédlettel. Az ünnepi misén a kir. kath. gimn. és az érseki leánynevelde testületileg vesz részt. — Mint értesülünk — az érseki leánynevelde a jubileumot külön is megünnepeli e hó 30-án d. u. 5 órakor az intézet nagytermében.

— **Személyi hírek.** *Soltész Nagy* Kálmán kir. tanácsos, polgármester a vízvezeteki ügy tanulmányozása végett ma délután Nagyváradra, onnan Aradra és több alföldi nagy városba utazik, a honnan csak a jövő hét folyamán tér vissza. — *Dr. Katona* József

ettől az időponttól kezdve két hosszú óráig folytonosan özönlött be a teremajtókon a tarka tömeg, az emberiség sokféle kiadásu alakja, a fiatalság blazirt, sápadt arczu serege. Azt kellett hinnünk, hogy a falakat fogja kifeszíteni a térfoglaló sokaság. És minő zsvaj! Derültebb hangulatban lévők sipogása, férfi és női hangok egybevegülése, kacaj, harsogó zene az elmeháborító zúrvavarban, mely túlvilági zajhoz hasonlított és szemlehungya az embert a pokol tornácánál képzelhette. És miért e tolongás?

Talán a hölgyzenekar iránti érdeklődés vagy lelkesedés emelkedett ily mesésen magas fokra? Vagy talán a mulatni vágyás ingere szállotta meg ellenállhatatlanul az érdeklődőket? Nem. Az éj csillagaival teleszórt fekete dominók alá sok főrangu előkelőbb hölgy rejtőzik, hogy feszült érdeklődést ébresztszen és emelje magas nivóra Alhambra pazar fényét.

Több, mint száz szebbnél-szebb domino kápráztatja a szemet és minden teremben, minden asztalnál kettő-három ül, mosolygó arczzal; ismerkedik szívesen s mulat fesz-telenül, kész örömet, kitarva szívének minden rejtekeit, hogy abba mindenki belétekinthessen.

Külön terített asztal is van, mely a magasabb kitűnőségek által környezetik, mely

tilosban csak az multhat, a ki nem hordja szíven a közönséges ember érdekét és legalább is méltóságra tarthat igényt. E nyilvános, de zárt kör legtöbb élénkséget fejt ki, mert a selyembe és bársonyba burkolt hölgyek váltakozva versenyeznek a hatásért, az egyszerű öltözéket háttérbe szoritva, mert legalább is grófnőket vagy bárónékat képviselhetnek ök.

Vig poharsengés járja és lefogott hegedűszó sir, majd felváltva vidám kaczagás halatszik, pedig a nap már teljes fényével süt be az ablakon s szívérványszerű látványt nyujtanak a tükrös falak.

A másik terem egyik szögletében, zenélő hölgyek előtt, kis körben összezsufolva még tánczra is perdülnek s mintha parányi szobákba volnának, igazi szenvedélylyel fognak körül.

Egy mzsik teremben pezsgő, szörp, limonádé és a cigányhegedűpezsdítő varázsa folyik, vidám hangulat az arczokon mindenfelé, egy másikban kártya, domino, sakk, billiárdharcz és a társasjátékok különféle fajai járnak, a hol az ellenfeleket eme bájos hölgyikék képviselik; más asztaloknál pedig kedélyes és komoly beszélgetések folynak s különösen a szép festett arczok és alakok teszik kellemessé a hajnalt s felette jellemző,

hogy ez összvizsgalmat a fesztelenség, a házias jelleg teszi oly kedvessé.

Az éjjeli mulatozás egyik legérdekesebb látványát nyujtotta az első főterem közepén ülő pénztárosné feltűnő szépsége. Elvira volt; Alhambra bálványa, az imádók eszményképe.

Sötétpiros bársonyruhát viselt halvány ékítéssel és aranszőke hajába illesztett piros rózsáit, nagy aranygyöngyökékeit és hasonló függőit a körülállók nagy serege bámulta, mindenki igyekezett hozzáférni s megelégedve volt, ha megtisztelhetette bókjaival.

A vendégektől felhalmozott virágok valóságos labirintjében ült Elvira, s a kit szúrós, bájos szemeivel végigmért, az a szerelem mómorától teljesen áthatva lőn.

Néha-néha aztán megszólaltatta csengő hangját is, mely a terem falaiban visszhangot találva, gyönyörűen hangzott s a hallgató egész figyelmét élvezettel lebilincselte.

Rövid ottlétünk alatt a ház előtt kocsikocsi után állott meg, mintha bucsujárás lett volna. Négy barátom társaságában ültünk itt s élvezetes látványt nyujtott, midőn ezek egyenként furakodtak, hogy lássák Elvira bájos alakját.

Legjobban furakodott és érdeklődött Zsiga barátom, egy fess, csinos és szép barna gyerek, kinek elegáns külső megjelenés

megyei főorvos tegnap Szomolyára s ma Bogácsra utazott az új gyógyszerár hivatalos megnyitására. — **Lukács** Béla rendőrkapitány megkezdte három hétre terjedő szabadságidejét. Távolléte alatt teendőit **Szerdahelyi** Kálmán első alkapitány látja el.

— **Katonai hírek.** **Tengler** Tivadar ezredes, a helybeli tüzér-ezred parancsnoka, a tatatóvárosi tábortűzörtség lövő iskolai osztálya parancsnokává, **Spurny** Ignác alezredes pedig a helybeli tüzér-ezred parancsnokává nevezte ki.

— **Uj járásbíró.** **Demeter** Ernő kir. törvényszéki albirót a magyar kir. igazságügyminiszter a miskolczi kir. járásbíróvához mint végleges székhelyére rendelte ki. — Ezzel egyidejűleg az eltávozott dr. **Szűcs** Béla helyett **Fodor** Béla aljárásbíró vette át a polgári ügyek vezetését.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter **Wales** Jenő erzsébetfalvi néptanítót a miskolczi államvasuti iskolához rendes tanítónak nevezte ki.

— **Athelyezés.** A pénzügyminiszter **Munkácsy** Emil pénzügyi főbiztost ellenőrré léptette elő és a nagybecskereki pénzügyigazgatóságához helyezte át.

— **A gőzmalom közgyűlése.** A Borsod-Miskolczi Gőzmalom vasárnap tartotta közgyűlését Losoncban, melyen városunkból dr. **Tarnay** Gyula alispán, **Soltész** Nagy Kálmán polgármester, **Lichtenstein** József, dr. **Csáthy** Szabó István és **Schrecker** J. Lipót gőzmalom igazgató vettek részt.

— **Halálozás.** **Róth** Sárika, a miskolczi női kereskedelmi tanfolyam jeles növendéke, életének 16-ik évében váratlanul elhunyt.

— **Halálozás.** **Dapsy** Sándor, városunk egyik derék, köztisztelőben álló polgára hétfőn éjjel jobblétre szenderült. Elhunyt polgártársunk a munka és szorgalom példányképe volt. Kiben **Szombathy** Sándor tüzoltó h. főparancsnok szeretett apósát siratja. Temetése ma délután fél 4 órakor lesz. Nyugodjék békében!

— **A miskolczi ref. női filléregylet** legközelebb özvegy **Patay** Gyuláné, született Szathmáry Királyi Anna elnöklete alatt szűkebb értekezletet tartott, melyben az Erzsébet-alapra 100 koronát szavazott meg s azt levél kíséretében Budapestre el is küldte gróf Teleky Sándornéhoz, mint az Erzsébet-alap országos bizottsága elnökéhez.

még mindenütt magára vonta a hölgyek figyelmét s a kinek a nagy tolongásban egyszerre három lovagias ügye is keletkezett. De nem csoda, a mikor ebben a vegyes tömegben a kalandorok minden fajtája, fess tiszték, nyulánk egyetemi hallgatók, őszbe hajló papok és hevesebb vérű tudorok, valamint különösen a tüzebb természetű nős emberek egyaránt feltűnni iparkodtak.

Zsiga barátom csakhamar, mint első, eljutott hódító körútjában az urna elé s néhány szót váltott a leánnyal.

Mire visszatért asztalunkhoz, szemei már tűzben forogtak, arcza ragyogott a boldogságtól és örült, hogy beszélhetett vele.

Csak annyit mondott, hogy szerelmes lett belé.

Világos nappal, tíz óra tájt volt, midőn széjjeloszolva elhagytuk Alhambra bűvös küszöbét, hogy kipihenjük az éj fáradságait.

Sokaig zugott füleinkben a dal, mámoros fejünkben még másnap is tombolt a tündéri varázsfátyol, sziveinkben pedig gyakran felébredt a vágy, mely csábítóan többször elvezetett az erkölcsi romlottság rut hazájába, Alhambra titkos falai közé.

Győztes.

— **Öngyilkossági kísérlet.** **Németh** László vasuti altiszt, a miatti bánatában, hogy vasuti vizsgáját eredménytelenül nem tette le, főbe lőtte magát. Ez már a második eset volt nála. Szerencsére a golyó eltévesztette az irányt s nem vált végzetessé. A suiyoisan megsérült altisztet lakásán apolják.

— **Felakasztotta magát.** **Juhász** Sándor 64 éves ember vasárnap este 10 órakor még vidáman beszélgetett egy szepesi-sori kis kocsmában s onnan eltávozva, kiment a szőlőjébe és felakasztotta magát. Reggelre halva találták. Tettének okát nem tudják. Temetése tegnap délután volt.

— **Megszúrta az anyját.** **Jászai** Géza fiatal tanuló gordon-utcai lakásukon anyját egy késsel súlyosan megsebesítette. Tettének oka egy légy, a melyet ebédnél az ételben talált s a miért szidalmakkal illette az anyját. Midőn anyja a szobából távozott, hátába vágott egy kést és súlyosan megsebesítette.

— **Tűz.** Hétfőn reggel 6 óra tájban a Tetemváriban tűz volt, mely alkalommal hat kazal szalma hamvadt el.

— **Rendelet a vonatok indítására.** Hogy a vasuti vonatoknak az egyes állomásokról való elindulása teljes csendben történhessen s az utasok a sok lármától megkíméltesse, a kereskedelmi miniszter az „indulás” és „menet” jelzéseket f. év november hó 1-ével a m. á. vasutnál beszüntette. A kiállítás helyett néma-jelek fognak használni az indulásnál. Ez a jelzés nappal piros zászlóval, éjjel pedig jelző-lámpással fog történni. A személyvonatok kalauzai az indulást nappal egyik karuk felemelésével fogják jelezni.

— **A miskolczi kölcsönös önszegélyző hitel szövetkezet közgyűlése** f. hó 24-én d. e. tartott meg a „Korona” szálló éttermében. A bemutatott mérleg és nyereségszámla és forgalmi kimutatás kapcsolatában tett évi igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentést a közgyűlés tudomásul vette s elfogadva az igazgatóság jelentésében ajánlott nyereség felosztást, dr. **Rácz** József indítványára úgy az igazgatóságnak, valamint a felügyelőbizottságnak elismerés nyilváníttatása mellett megadta a felmentvényt. **Hidvégi** Benő elnök a negyedik évtársulatot, miután az alakuláshoz szükséges törzsbetétek jegyeztettek, megalakultnak nyilváníttatja. Ezután 5 igazgatósági tag és felügyelőbizottsági tagok választása került sorra. A választás eredménye volt: **Hidvégi** Benő, **László** Adolf, dr. **Sugár** Jakab, **Weisz** József, kik a sorsolás után az igazgatóságából kiléptek, újlag megválasztottak. Az igazgatósági tagságról lemondott **Horváth** Bertalan helyébe **Sachs** Endre választott meg. A felügyelő bizottságba választottak: **Kornyiczky** Lajos, **Fejes** György dr. **Patzaier** Adolf, **Rácz** Jenő, **Roller** István. Igazgatósági póttagokul megválasztottak: **Auer** Lajos, **Fekete** Tóth István, **Gubás** Ferencz, **Netter** Kálmán. Élénk vitát idézett elő **Falkenstein** Soma indítványa. Miután az indítvány alapszabály változtatást céloz, **Hidvégi** elnök **Szaffka** Pál, dr. **Halász** Sándor, dr. **Rácz** József és **Klein** Sámuel felszólalása után a közgyűlés az indítványt a napirendről levenni határozta.

— **A miskolczi labbelikészítők bőripari szövetkezete** működését mielőbb megakarja kezdeni, a mely célból az ipartestület **Kazinczy**-utcai házában a bőrárusításra bolt-helyiséget is bérelt. Az állami kölcsön engedélyezése már egész bizonyosra vehető, azonban az állami kölcsön megadásánál a magas miniszterium a szövetkezeti üzletrész tulajdonosaitól 20 százalék befizetést követel, főleg attól függ, pontosan teljesítik-e ezen befizetéseket a tagok. A mint halljuk, a tagok nagyrésze eleget is tesz ennek, mert már közel ezer forint van befizetve, azonban számosan nem fizetik rendesen az üzletrészeket. Az oly tagok, kik az iparos-ság saját jól felfogott érdekét sértik, veszélyeztetik az államkölcsönt és így a szövetkezet ügyét, miért is a szövetkezet igazgatósága kénytelen bírói uton érvényt szerezni az alapszabályoknak s a késedelmes tago-

kat így szorítani a befizetésre. Elégge sajnós, hogy a kisiparos a mai világban nem látja be az egyesületsből eredő anyagi előnyöket s nem igyekszik azon, hogy önerőjéből is mielőbb egy erős, életképes szövetkezet létesüljön. A miniszterium biztosai a kölcsön kiadása előtt bizonyára újból lejönnék s így szükséges, hogy minden tag teljesítse kötelességét.

x **Uj borkereskedés** czim alatt mai számban megjelent hirdetést ajánljuk a n. é. közönség szíves jóindulatu pártfogásába, mert ezen üzlettulajdonosa, **Mandl** Henrik, ki 30 éven át a helybeli piacon szerzett bő tapasztalata, kitartó munkássága és a legszélesebb körű ismeretsége által — méltán megérdemli a nagyközönség támogatását.

x **Kiváló finom apró thea-sütemény,** egy kilogram 2 frt, egy finom puha mogyoró-torta 50 kr., egy kilogram francia praliné (töltött csokoládé bonbon) 2 frt a **Megay** Róbert cukrászdájában Miskolcson.

VIDÉKI HIREK.

— **Tanitógyűlés.** A borsodmegyei tanítóegylet ózdi járási tanítóköre f. hó 13-án tartotta meg évi rendes közgyűlését Királdon, a „Magyar Általános Köszémbánya Részvénytársaság” bányatelepén a tagok élénk részvétele mellett.

— **Gőzmalom Mező-Kövesden.** Mező Kövesden többen fáradoznak egy új gazdasági gőzmalom létesítésén. A gőzmalom 2000 drb 1000 frtos részvényre alakult meg. Az építkezés egy gőzfürdő felállításával kapcsolatban 100.000 frt felállítási költséggel van tervezve és a másik 100.000 frt forgótőkének volna felhasználandó.

— **Táncmulatság.** A nadasd lemezgyári felügyelő- és munkás-olvasóegylet egyleti közművelődési célok javára az élelmezési intézet dísztermében 1898. évi október hó 30-án műkedvelő színelőadással egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. Beléptidij: személyenként 80 kr., családjegy 2 frt.

— **Nagy tűz** pusztított ma egy hete Uppony községben. Mint tudósítónk írja, egyetlen épület sem maradt épen. A község népe legnagyobb részben bucsun volt s az otthonmaradtak nem voltak képesek a tűz elharapódzását megakadályozni. A tűz keletkezése eddig ismeretlen. A hajléktalan nép a szomszéd Dédes és Tapolcsány falvakba menekült, hogy fedél alatt lehessen.

— **A magyar osztályorszájáték** 600.000 koronás főnyereményét — mint lapunknak írják — a 92.044 számú sorsjeggyel **Walterschneider** Miksa takarékpénztári könyvelő nyerte meg Mádán. A szerencsés ember csak azt fájjalja, hogy nem az egész összeg került kezeihez, miután a sorsjegy csak egy negyedrész volt! Ugyanazon számú sorsjegy másik egynegyedrészére eső nyereménynek egy hat tagból álló mádi konzorcium lett a szerencsés részese.

KÜLÖNFÉLÉK.

+ **A Röntgen-sugarak hatása a baktériumokra.** A Röntgen-sugarak hatását a baktériumokra beható vizsgálat tárgyává tették a természetbúvárok, de ez ideig, kivéve a tuberkulózis bacillusait, semmi hatást sem tulajdonítottak az X-sugaraknak. A müncheni közegészségtani intézetben megkezdtek a kísérleteket ebben az irányban és az eddigi buvárlatokból, itélve, pozitív eredményeket fognak elérni, a mennyiben a módosított Röntgen-készülék sugarainak kitett koleravibriók, lépfenebaktériumok, tifusz- és difteritisz-bacillusok, valamint a genyedet okozó apró szervezetek kevés kivétellel tönkrementek. E kór okozó szervezetek egy óráig voltak kivétel nélkül a sugaraknak; az eredmény nem volt

oly kedvező akkor, a mikor teljesen kifejlődött kulturákkal tettek kísérleteket. A müncheni közegészségtani intézetnek e közlései mindenesetre felbátorítják a természetbúvárokat arra, hogy újból fölvegyék ebben az irányban a kísérletezések fonalát.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Három sajtóper.** *Menszáros* Zoltán m. á. v. segédtitkár dr. *Németh* Imre ügyvéd útján sajtóper indított *Láng Ottó* segédszerkesztő, mint a „B. M. L.“ augusztus 27-iki számában megjelent „vasuti panama“ című cikk szerzője ellen. Ugyancsak sajtóper indított *Balogh Bertalan* és ifj. *Görgey László* üzletvezetőségi tisztviselők ellen, azzal vádolván őket, hogy az inkriminált cikkeknek ők az értelmi szerzői. A bepanaszoltakat a kassai sajtóügyi vizsgálóbíró megkeresése folytán *Bulyovszky* vizsgálóbíró tegnap hallgatta ki. — Abban a sajtóperben, melyet *Menszáros Zoltán Szentimrey József, Temesváry Alajos* és *Géczy István* máv. hivatalnokok ellen a múlt hó folyamán emelt, a vizsgálat már befejeztetett s az összes iratok vádindítvány-tétel végett a kassai kir. főügyészséghez tétettek át. Vasuti körökben nagy érdeklődéssel várják e sajtóper végeredményét.

§§ **Lemberger Adolf**, tibold-daróczi lakos, az elmúlt évben nyílt levelet intézett az *Adriai biztosító társasághoz*, a melyben arra szólította fel, hogy az őt terhelő biztosítási összeget — miután a náluk levő biztosítását a *Hazaihoz* tette át — engedjék el s ha nem tesznek eleget a kérésének, a társaság viselt dolgait hirtapilag fogja szellőztetni. Ezen levélért került *Lemberger Adolf* a törvényszék elé csütörtökön, a hol zsarolási kísérletért vonták felelősségre. A tárgyalás során a vádlott beismerő vallomást tett, miért is a *Frankfurter* ügyvéd hatásos védőbeszéde után vádlottat 10 frt pénzbüntetésre ítélte.

§§ **A bírság.** A bíró harsány hangon hirdeti ki a remegő vádlottnak az ítéletet. Bebizonyult ugyanis a jó *Téglás Péterre*, hogy a korcsmában elfeledkezett a felebaráti szeretetről s úgy képen legyintette sógorát, hogy az menten megsiketült a bal fülére.

— Tehát tudja meg *Téglás* — mond a bíró — hogy súlyos testi sértés miatt két évi börtönt és 50 frt bírságot kap. Megnyugszik benne?

— Már hogyne nyugodnám meg én!

Téglás Péter azonban még erre sem mozdul, mintha még várna valamire.

— Mit vár még? Kérde tőle a bíró.

— Hogy mit? Hát az 50 forintokat, a mit kapok.

IPAR és KERESKEDELEM.

§ **Női tanoncziskolák.** Fontos leiratot intézett a kereskedelmi miniszter az iparhatóságához. Kijelenti ugyanis, hogy fontolóra kívánja tenni a leányok részére fellállítandó tanoncziskola szükségességét s e végből tájékoztatást akar szerezni arról, hogy a hazai iparüzemekben községenként hány tanköteles női munkás van alkalmazva és részesülnek-e azok legalább ismétlődő oktatásban. A miniszter felhívja a törvényhatóságokat, hogy a megküldött kérdőíveket az iparhatóság által töltessek ki s legkésőbb az év végéig hozzáterjeszék fel.

§ **Meghívó.** A miskolci ipartestület előljárósága *f. hó 27-én, csütörtök délután 4 órakor* saját tanácskozási termében rendes havi ülést tart, melyre a t. cz. előljárósági tag urakat tisztelettel meghívom. A tanácskozás tárgyai: 1. Kereskedelemügyi miniszter úr ó nagyméltóságának leirata a létesítendő közp. hitelszövetkezet ügyében. 2. Ugyanannak leirata az ipartestület kötelékén kívü

álló egyének és vállalatok nyilvántartása tárgyában. 3. Ugyanannak leirata a havi és heti baromvásárok ügyében. 4. A kassai kereskedelmi és iparkamara átírata az „Erzsébet királyné“ nevének alakítandó orsz. iparos segélyegylet ügyében. Több társtestületi, hatósági megkeresések és netán beérkezendő magán- és közbeadványok. Miskolcz, 1898. évi október hó 24-én. *Karla Bertalan*, ipart. elnök.

§ **A villamos vasút forgalma.** A miskolci villamos vasút *f. év július* hóban 55.462 *augusztus* hóban 60.366 utast szállított; január 1-től augusztus 31-ig összesen 389.444 utast, a mi után 30.463 frt bevétele volt. A forgalom tehát teljesen kielégítő. Az év első hónapjában a havi átlagos bevétel 3800 frt.

Színház, irodalom, művészet.

§ **Színház.** Az elmúlt hét s általában a színi idény eddigi előadásai között legkielégítőbb a *csütörtöki*, október 20-iki est, *Sudermann „Becsület“* cz. drámájának előadása. A szereplők kevés kivétellel — nagyon kevés kivétellel — egymással vetélkedtek a sikerben s az egyöntetű játék, gondos rendezés folytán a német drámaíró e nagyszabású társadalmi színműve rendkívül tetszett a kevés számú közönségnek.

Palágyi Lajos sok tudással, nemes ambícióval s kiváló intelligenciával adta a mély gondolkozású, filosofter *Trast gróf* szerepét. Jellemzése határozott s minden részletében nyugodt és átgondolt; első helyen érdemli meg az elismerést kitűnő alakításáért.

Könyves Jenő a becsületében érzékenyen sértett *Róbertet* nem kevesebb hatással s hálás szerepét hasonlóan jeles alakításban mutatta be. Hogy nem őt említjük első sorban, egyedüli oka az a szerelmi jelenet, a midőn *Leonával* jön össze s a mi csak kevésbé sikerült. A komor hangulatból átmenetet erősebben kellett volna kiszíneznie. Lehet, hogy ezt a feltűnő fordulópontot talán nem is tette tanulmánya tárgyává; ha ez a jelenete tökéletes, úgy hatványozott mértékben övé az elismerés a többi szereplők fölött. Egyébként, mint rendező, az élvezetes előadásért külön is dicséretet érdemel.

A darab többi szerepei csak a keretet adják meg a fenti két jellemhez s egy két epizód-szereplő elejtett játékát levonva, a *keret* teljesen méltó volt a *képhez*.

Tomcsányi Ruzsi a könnyelmű, tapasztalatlan s feltűnni vágyó *Álmát* keresetlen naivsággal, kedvesen mutatta be. Izléses öltözékei, különösen a kelet-indiai kosztüm, méltó feltűnést keltek.

Gazdy Aranka *Leona* szerepében ez este nem remekelt. A kis szerepben nem érezte jól magát. Pedig *Leonának* e kis szerepe erős, határozott jellem. A *Róberttel* való szerelmi jelenetben a túl arisztokratahangból vaianicskét lehetett volna engednie. A folytonosan hátraszegzett fő is még nem egészen tartozik az arisztokratsághoz *Födolog*: egyszerűség, keresetlenség; attól eltérni nem szabad.

Nagy Vilma dicséretes buzgalommal játszotta *Heineckenét*. *Szepesi Gusztáv* is teljes elismerést érdemel a becsületes *Heinecke* alakításért, a nyomorék, ősz kézművest sok tudással és értelmesen játszotta meg. *Mátrai Szatmári, Sarlay* hathatós támaszai voltak szintén az ensemblenek. *Pásztor*, mint *Mihalszky asztalos*, eredeti, pompás figura volt. Csupán *Ebergényiné, M. Várhidi Rózi* és *Eörve* nem találtunk okot, a miért dicséretben részesülhetnének.

Szóval a „Becsület“ előadása eddig a legjobb drámai előadás volt s nincs is panaszunk a drámai személyzet ellen, csupán egy megjegyzésünk van, az is a direktornak szól. Nagyon üdvös volna, ha a drámai

személyzetet még egy drámai-szendével szaporítaná; azt a hiányt, a legjobb drámai előadások dacára, még mindig érezzük.

A pénteki „*Gyimesi vadvirág*“ előadása két dolgról nevezetes. Először: szokatlanul tünt fel, hogy *Gergely Gizella* Mária szerepében jó volt: s énekeit kellemes hangon adta elő, a miért teljes elismerést érdemel. Másodsor: még szokatlanabb, hogy *Dajka* baritonistában ezen az estén sem ismert még fel a közönség a „baritonistát.“ A többi szereplőket már ismerjük, róluk nem is szólunk.

„*Dreyfuss kapitány*“ előadása is nevezetes valamiről. Ezt a darabot minél többször adják, annál kevesebbet tudnak a szereplők a mondókáikból. *Szatmári* pláne a szombati másodszori előadásnál azt is elejtette a szerepéből, a mit először még tudott. De nevezetes ez az előadás arról is, hogy a „katona-zenekar“ semleges álláspontra helyezkedett a negyedik felvonásban, a midőn t. i. *Dreyfust* lefokozták. Az első előadás alkalmával még fujta az adagiót, de már szombaton és vasárnap hallgatott a trombita, elnémult a dobpergés. Hogy miért? talán ők maguk sem tudnák hirtelenében okát adni.

Hétfőn a „*Kornevillei harangok*“, *Planquette* eme bájos zenéjű operettje ment telt ház előtt, de korántsem kifogástalan előadásban. Kifogástalan csupán három szereplő volt; *Mátrai*, ki *Gáspár apó* szerepében adta fényes bizonyítékát sokoldalú tehetségének; *Kozma*, kinek *Grenisője* játéka és hangra egyaránt kiváló alakítás; *Szatmári*, ki mulatságos bíró volt s bebizonyította, hogy ügyes buffó. Egyebekben az előadás bizony — elejtett volt. A szebbnél-szebb egymásután következő fülbemászó dalok hatás talarok maradtak a zsufolt ház előtt.

Kissé resteljük a dolgot, hogy kénytelenek vagyunk kissé talán szigorunak lenni, de hát a midőn 25 előadás után arra az eredményre jutottunk, hogy az operett-személyzet gyenge és nincs ellátva teljesen kellő erővel, csak a legjogosabb kötelességet teljesítjük. Nem támadunk egyes személyeket, hisz az a leglovagiatlanabb eljárás volna, ők nem okai; hanem a direktorhoz van néhány ószinte szavunk.

A miskolci közönség jóízű, műpártoló publikum; eljár a színházba, hogy élvezzen és mulasson, de elvárja, hogy ne csupán kezdő, fejlődő, avagy hangban meggyöngült tehetségek nyuítsák neki a színművészet általuk leginkább hatástalanna tett élvezeteit, hanem alapos társaság elégitse ki; ezt pedig, egy-két szereplőt kivéve, az operettknél nem tapasztalhatni. Hiszen szép tulajdonság az igyekezet, az ambíció, de az még nem művészet ám, a közönségnek pedig az utóbbi kell. Épen azért nem lehet csodálkoznunk, ha a legjobb énekes darabok hatástalanok maradnak.

A hétfői előadás szereplőivel nem kívánunk hosszasan foglalkozni, mert csak az igyekezetet dicsérhetnők meg *Hevesi Jankánál* épügy, mint *Gergely Gizellánál* és *Dajkánál*. Játékuk, mozgásuk még kielégítő, de a hang! Az mindhármuknál bizony nagyon gyenge és sokszor — szintelen. Operettknél pedig első a hang s úgy jön a játék. Az énekkar sem volt tökéletes, különösen nem, a midőn a legszebb részleteknél ek-telenül belesívitott valami idétlen hang, ami tönkretette teljesen egy párszor a legszebb karénekeket.

A „*Kornevillei harangok*“ a legszebb zenéjű operett eddigelé, de nem úgy hozva színre, a mint azt hétfőn láttuk és hallani — akartuk. **Carolus.**

§ **Színházi heti műsor.** Szerda, okt. 26 *Suhancz* operett. — Csütörtök, okt. 27. „*Államtitkár*“ vigjáték. — Péntek, okt. 28. „*Ujfundlandi*“ bohózat félárban. — Szombat, okt. 29. „*Zidónó*“ opera. — Vasárnap, okt. 30. „*Náni*“ népszínmű.

**** Kilométer táblázat.** Egy olyan hézagpótló könyv hagyta el a napokban a sajtót, mely nélkülözhetetlen a bíróságok, anyakönyvvezetők, jegyzők, pénzügyőrök, csendőrség stb. körében, sőt felette ajánlatos magánosak részére is: „*Borsodvármegye községeinek egymástól távolságát feltüntető kilométer táblázat.*” Szerkesztette: *Horváth Béla* kir. mérnök. A 460 oldalas könyv betűrendben tünteti fel egész Borsodvármegye községeinek (a pusztákat és tanyákat sem véve ki) egymástól távolságát és beosztása olyan egyszerű, hogy a legkisebb nehézség nélkül, az első tekintetre, bárki is megtalálhatja benne a keresett távolságot. A könyv megrendelhető kiadóhivatalunknál. (*Wagner és Szelényi nyomda*) Ára 2 frt.

**** Erzsébet királyné élete.** Irta: *Sebők Zsigmond*. A kegyelet-könyvtől nedves talajából tamadt ez a kis könyvecske, mely a kicsinyeknek elmondja, ki volt nekünk Erzsébet királyné, hogyan élt és miért szerettük annyira. Sebők Zsigmond úgy beszél a gyermekek nyelvén, a hogy csak az igazi szeretet és gyermeklélek tökéletes ismerete beszélhet. A mi drága halottunk alakja realisan kidomborodik tolla alatt, de valami költői csillogás árad szét tőle, mely magkapja az egyszerű, naiv szíveket. A kis kötet, melyet Erzsébet királyné képmása díszít, a *Filléres Könyvtárban* jelent meg és ára 25 krajczár.

**** Békey Józsa hangversenye.** *Békey Józsa* k. a., az országos m. kir. zeneakadémia művészi oklevelet nyert, Berlinben a „Joachim“-díjjal kitüntetett hegedűművész, a „magyar zeneiskola“ hegedű-tanárnője szombaton Miskolcra is hangversenyezni fog. *Békey Józsa* kisasszony neve jól ismert a művészi világban. Perfekt művész a szó teljes értelmében. A külföld nagyobb városaiban is megfordult s mindenütt dicséretet szerzett a magyar névnek. A szász királyné előtt is játszott egy ízben s ez alkalomból a drezdai lapok a legnagyobb elismerés hangján emlékeztek meg a kisasszony előkelő művészetéről. E szerint szombaton nem közönséges műelőadás lesz részünk. A hangverseny részletes műsorát — melyen helybeli műkedvelők is közreműködnek — jövő számunkban adjuk.

Szerkesztői üzenetek.

— A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol és kéziratokat vissza nem ad. —

A piros czédula. Kedves uram, ezt annyira elsiette, hogy nem íti meg a közölhetőség mértékét. Csodálkozunk rajta, hiszen eddig mindig jókat kaptunk. Reméljük, hogy kifogja köszörülni ezt a kis csorbát!

Novák S. A mi volt, az mind jött. A mi lesz, az jönni fog. Várjuk a prózákat is.

Huszár D. Mindannyiunk sorát ejtjük.

K—y J—n. Szíveskedjék a kéziratért ma délután befáradni.

Kiváncsiskodó. Mikulás néven Dévényi Miklós belmunkatársunk ír.

Kezdő. Ön aprehendál azért, hogy háromszor átjavított tárczáját háromszor elvetettük és nem méltattuk többre, mint a papirkosár fenekére. Aprehenziója, higgye el nekünk, legkevésbé sem jogosult. Legyen nyugodt, ha cikkében csak a legkevésbé tehetőséget is felfedeztük volna, közöltük volna azt és nem vetettük volna el — háromszor is — legyen meggyőződve, hogy ha egyszer jót ír, közzé is tesszük Szigorúságunk mindenkor a legjobb indulatból fakad. Az a tárcza még iskolai dolgozatnak sem vált volna be s ha közzétennék, csak Önre nézve volna — *lealázó*, miután olyat írni valóban abszurdum. Ne kedvetlenedjék el őszinte bírálatunkon, de nekünk kötelességünk úgy az ön, mint a saját érdekünkben igaz véleményt mondani. Ne csüggedjen! Lapunk követelménye, hogy cikkeink a kijelölt színvonalon álljanak, a minőket gyakorlás után Öntől is remélünk.

Egy előfizető leánya. Valóban ősszel ritkán szoktak a szerelmesek a népkertben légyottnozni; hogy kegyed azt rosszalja, arról ópenséggel nem tehetünk, a mint hogy nincs ellenvetésünk, ha decemberben fog is imádjának anépkerti kioszkban rendezvoust adni.

Néző. Kérdése annyira szellemes, hogy nem értjük. Szíveskedjék talán egyszerűbb szavakban elmondani kívánságát. Megértjük mi úgy is!

Poroszlói. Hogy tetszik a könyv az átolvasás után? Azokat az említett kis versecskéket várjuk, — nemkülönben a *befőzött holmit* is! Értésítését köszönettel fogjuk venni. A kedélyes ur cikkével mai számunk tárczarovatában már találkozunk, de egyelőre ne vegye komolyan, hogy ő maga el fog látogatni. Szíves üdvözlét!

Nemo. Színházi rovatunk mult számunkból tárgyalalmaz miatt maradt el s ugyancsak azért nem referáltunk bővebben a „Párisi élet“-ről sem. A hiányt mai számunkban pótoljuk. Cikkének alkalomadtán lehetőleg helyet adunk.

J—n kisasszony. Nem Ön az első s nem is az utolsó, a ki hasonló kérdésekkel ostromol bennünket, hogy fejtsük részletesen, mi a *szerelmem*. Higgye el, kifejténénk, ha tudnánk. De hát a szerelmem az örökkön-örökké a legszebb és legnagyobb *talány* marad, a mit megfejteni nem hogy részletesen, de még általánosságban is bajos. Üdvözlét!

G. Kolozsvár. A kéziratokat megkaptuk. Köszönet.

Meghívó.

Miskolcz város képviselőtestülete részéről f. hó 29-én d. u. 3 órakor tartandó rendkívüli közgyűlésre a t. képviselő urat tisztelettel meghívom.

A közgyűlés tárgyai:

1. Miniszteri rendelet a szikvizre vonatkozó szabályrendelet módosítása iránt.
2. Az 1897. évi házi pénztári számadásra vonatkozó jelentés.
3. Bérkocsi tulajdonosok kérelme a vilányos vasuti éjjeli közlekedés ellen.

4. Jelentés a bor- és husfogyasztási adók megváltásáról.

Miskolczon, 1898. október hó 26-án.

Soltész, polgármester.

VASUTI MENETREND.

A vonatok érkeznék Miskolcra.

— Érvényes 1898. október 1-től. —

Napszaka	Óra	Percc	A vonat neve	H o n n a n
Réggel	6	54	tv. sz. sz.	Forró-Encs
"	7	55	v. v.	Budapest
"	8	09	tv. sz. sz.	Szerencs
"	9	54	v. v.	Szendró (göm. p.-u.)
"	9	10	sz. v.	Fülek (" ")
"	9	25	gy. v.	Szerencs—Ujhely
"	9	31	"	Kassa
Dél előtt	10	40	sz. v.	Fülek (göm. p.-u.)
"	12	57	gy. v.	Budapest
Dél után	12	37	sz. v.	Szerencs—Nyiregyh.
"	12	52	"	Budapest
"	2	56	"	Szerencs—S.-A.-Ujh.
"	3	16	"	Kassa
"	5	42	gy. v.	"
"	5	43	sz. v.	Fülek (göm. p.-u.)
"	5	52	gy. v.	Szerencs—Ujhely
Este	6	20	"	Budapest
Éjjel	7	43	v. v.	Szendró (göm. p.-u.)
"	11	44	"	Fülek (" ")
"	12	34	sz. v.	Szerencs—Nyiregyh.
"	1	31	"	Kassa
"	2	06	"	Budapest
"	2	51	sz. v.	Budapest

A vonatok indulnak Miskolcra.

— Érvényes 1898. október 1-től. —

Napszaka	Óra	Percc	A vonat neve	H o v a
Réggel	5	49	sz. v.	Fülek (göm. p.-u.)
"	6	14	v. v.	Szendró " "
"	9	38	gy. v.	Budapest
Dél előtt	11	12	sz. v.	Fülek (göm. p.-u.)
"	11	09	gy. v.	Szerencs—Ujhely
"	11	19	"	Kassa
Dél után	12	45	v. v.	Budapest
"	1	04	sz. v.	Kassa
"	1	37	v. v.	Szendró (göm. p.-u.)
"	2	20	sz. v.	Szerencs—Ujhely
"	3	06	"	Fülek (göm. p.-u.)
"	3	11	"	Budapest
"	3	31	"	"
"	3	36	"	Szerencs—Nyiregyh.
"	6	02	gy. v.	Budapest
"	6	30	"	Szerencs—Ujhely
"	6	37	"	Kassa
"	6	57	sz. v.	Fülek (göm. p.-u.)
Éjjel	12	54	"	Budapest
"	1	56	"	"
"	2	50	sz. v.	"
"	3	24	"	Szerencs—Nyiregyh.
"	3	40	"	Fülek (göm. p.-u.)

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint a helybeli piacon negyedszázad év óta a **vezetésem alatt** f. év. okt. 1-ig fennállott Dapsy Sándor ur üzletéből kiléptem s egyidejűleg a kor legterjedelmesebb igényeinek megfelelő

ÚJ BŐRKERESKEDÉST

nyitottam. — A midőn tehát az e téren 30 év alatt szerzett bő tapasztalataim, szakismereteim, elegendő tőkém, valamint az oly hosszú időn át — **mint bevásárló** — a Monarchia legtekintélyesebb bórgyárosaival való összeköttetésem által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy versenyképesség tekintetében mindent a legjutányosabban adhatok.

A n. é. közönségnek irántam már kivított nagyrabecsült bizalmaért a leghálásabb köszönetem nyilvánítom, — előre is biztosítom, hogy jövőben is főtörekvésem leendő jó és lelkiismeretes kiszolgálással szíves jóindulatát minél fokozottabb mérvben kiérdemelni. — Magamat a nagyérdemű m. t. vevőközönség szíves pártfogásába ajánlva, vagyok

kiváló tisztelettel

MANDL HENRIK,

börkereskedő (törvényszéki legbejegyzve).

Fő-utca 20. sz., a nagy trafikkkal szemben.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Tisza-Keszi nagyközségben egy 26 év óta fennálló jóforgalmú **rőfös- és vegyes-üzlet, dohánytőzsdével** egybekötve, más vállalat miatt

szabad kézből

átadó!

Értekezhetni **Bródy Miksánál** Tisza-Kesziben, Borsodmegye.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 frt.

Jótállás mellett, míg a készlet tart. — Hozzá ezüstös óralánc 60 krajczár.

Önberetváló készülék.

Fox valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől ment. Tartós és pénzmegtakarító.

Darabja 3 forint.

A penge *** esillagos aczélból és a többi részei alpacából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál BUDAPEST, V. ker., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Nős kertész,

ki eddig nagyobb uradalmaknál volt alkalmazásban, a kertészet minden ágában jártas és jó bizonyítványokkal rendelkezik, szerény feltételek mellett

alkalmazást keres.

Czim a kiadóhivatalban.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Eladó házhely.

Győri-kapu 32. szám alatt, a Fő-úton egy

500 □ öles házhely

1600 frtért

eladó!

Értekezhetni lehet ugyanott, Kremaszky György tajtékpipa-üzletében.

Egy egészen új

(alig használt)

fekete ébenfa
CZIMBALOM

jutányos áron eladó.
Czim a kiadóhivatalban.

Kiadó!

Szemere-utca II. sz. házban azonnal és havi bérletre is kiadó egy szép, 4-5 lóra való

istálló

szerszámkamarával és a hozzátartozókkal.

Két fél is kibérelheti. Nagy raktárnak vagy műhelynek is alkalmas.

Értekezhetni a háztulajdonossal, Szemere-utca 11. sz. alatt.

Eladó ház és telek.

Az Alsó-Szirma-utca

(Piacztér szögleten)

94. sz. a. lévő fundus,

a rajta lévő épületekkel

eladó.

Értekezhetni a bentlakónál.

Nagy művirág és sirkoszorú kiállítás

Cserer Ferencz

műkertész és virágkereskedésében

Miskolcz (Deák-utca).

Élő virágkoszorúk és csokrok a leg-
rövidebb idő alatt elkészítetnek.

A BORSOD-MISKOLCZI HITELBANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG MISKOLCZON

elfogad **PÉNZBETÉTEKET**

takarékpénztári könyvecskékre

4 $\frac{1}{2}$ %-os kamatoztatással évi bentartás,

4%-os kamatoztatással rövidebb időre.

Pénztári jegyekre

3 $\frac{6}{10}$ %-os kamatoztatással.

Valamennyi betétek után a törvényes 10%-os tőkekamatadót a bank fizeti.

Kölcsönöket

váltókra, betáblázásra, értékpapírokra az időszerinti kamatlábviszonyokhoz képest legolcsóbb kamatok mellett adunk.

Az igazgatóság.

Teljesen ártalmatlan.

Antiszeptikus és hygienikus

HÖLGY-ÓVSZER.

Teljes biztos hatással, használatban kiméletes és nem kellene többé semminemű gyöngédtelesen és ártalmas gummi- vagy spongya czikkelen és ártalmas gummi- vagy spongya czikkelen. **1 doboz (12 drb) 1 frt 50 kr., pontos használati utasítással 1 frt 75 kr. előleges beküldése után bérmentve.**

Kapható a feltalálónál

LÁSZLÓ JÓZSEF gyógyszerésznél Maros-Ujvár. (Erdély.)

Budapesti főraktár:

Török József gyógyszerész,

Király-utca.

Kerpel, Fehér gyógyszerész,

Lipót-körút 28. sz.

Bárhová discret szétküldés.

(Telefon 3617.)

Miskolczi raktár:

Baruh Gyula, oroszán gyógyszerészében.

Czélszerű és kiméletes.

Gépolaj, gyertya és mindennemű anyagárúk.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, miszerint „**Lackgyártmányaim**”, valamint kedvelt, tartós és kifogástalan minőségű „**Borostyánkő-padlólackjaimnak**” kizárólagos főraktárát

SCHWARCZ és GROSZ

festékkereskedő cégnek adtam át, a hol úgy ezen, mint minden e szakmába vágó cikkek nagyban és kicsinyben, a lehető legjutányosabb árban haphatók.

Tisztelettel:

Dr. Engländer Pál, lackgyáros

Bécsben.

Gépolaj, gyertya és mindennemű anyagárúk.

Carbolineum.

Belgiai kocsikenőcs.

Jóforgalmú fűszerüzlet más vállalat miatt előnyös feltételek mellett azonnal eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

MIHALOVITS-féle

Harmat-Créme

Arczszépítő

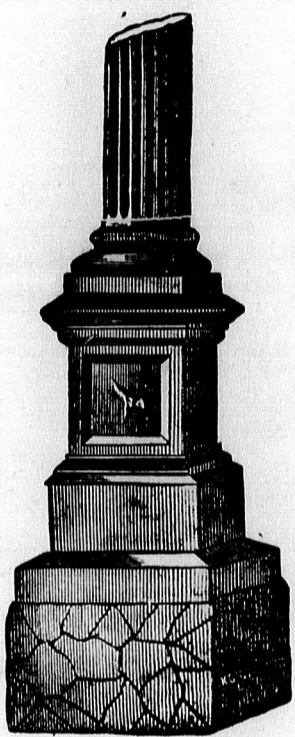
kenőcs.

- A Harmat-Créme a legjobb arczszépítő s kézbőr-ápoló kenőcs, mely üdévé, puhává, fehérre teszi az arcz bőrt.
- A Harmat-Créme sem ólmot, sem higanyt nem tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatású.
- A Harmat-Créme nappal is használható, miután nem zsíroz s a poudert jól állja.
- A Harmat-Créme nem teszi fényessé az arczot s fehériti a bőrt.
- A Harmat-Créme kiváló jó hatású mindennemű bőrbajoknál; pattanások s mitesszerek (bőr-alkák) elmulasztására, napégette s szélkifujta arcznál, s kéznél.
- A Harmat-Créme teljesen zsirtalan, habszerű, jóillatú arczkenőcs egy tégelyének ára egy korona.
- A Harmat Szappan, mely a Créme hatását fokozza, darabonként 35 kr.

Főraktár a készítő MIHALOVITS I. gyógyszerészénél Debreczenben.

Miskolczon kapható:

BARUCH GYULA úr gyógyszerertárában.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. figyelmét a Vay-ut 7. szám alatt, a volt Moskovics-gépgyárral szemben, ezelőtt két évvel nyitott és jelenleg ujonnan berendezett

sirkőüzletemre

felhívni, a melyet több külföldi gyárossal történt szerződésem folytán sikerült első rangúvá emelnem.

Külföldi köveim a következők: **Fekete és szürke gránit, sléziai fehér, fekete és szürke márvány, norvégiai kék Labrador, svéd fekete 1-ső, 2-od és 3-ad osztályú kövek stb. stb.**

Az igen tisztelt építész és építető urak figyelmébe pedig különösen bátorkodom ajánlani **kölépcsőimet**, a melyek gránitból, hosszában recézve, **folyóméterenként 6 frtért kaphatók.**

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel:

Simon Frigyes.

Amerikai

ÁRUHÁZ

Breuer-palota

Városház-tér

1. szám.

SIRKOSZORÚK

legolcsóbban

kaphatók

„Mindszent-ünnepre.”

Legnagyobb választék!

Olcsó

sirkoszorúk

Kompolthy I.

temetkezési intézetében

Miskolcz (Deák-uteza).

Elvállalja sírok díszítését és kivilágítását.

